

Med ændringen af udlændingeloven i 1983 blev kompetencen til at udvise på baggrund af kriminalitet hovedsagligt overført til domstolene, der således i forbindelse med straffesagen tillige skulle træffe afgørelse om eventuel udvisning.

Denne struktur er siden hen fastholdt, således at afgørelse om udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24 træffes af domstolene, jf. udlændingelovens § 49, stk. 1. Hvis en udlænding bliver dømt for et strafbart forhold, skal retten – hvis anklagemyndigheden efter indhentet udtalelse fra udlændingemyndighederne har nedlagt påstand herom – i forbindelse med dommen tage stilling til, om udlændingen tillige skal udvises på grund af den begåede kriminalitet og i bekræftende fald, hvilken varighed indrejseforbuddet skal have.

Frafalder anklagemyndigheden tiltale mod en udlænding for et strafbart forhold, der kan medføre udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24, kan det som vilkår for tiltalefrafaldet fastsættes, at udlændingen skal udvises med et nærmere angivet indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 49, stk. 2. Vilkår om udvisning forudsætter, at udlændingen har afgivet en uforbeholden tilståelse, hvis rigtighed bestyrkes af de i øvrigt foreliggende omstændigheder. Endvidere skal vilkåret godkendes af retten ved kendelse, jf. retsplejelovens § 723.

Såfremt en udlænding ikke udrejser frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 49 a skal Udlændingestyrelsen forud for udsendelse af en udlænding, der har haft opholdstilladelse som flygtning, og som er udvist ved dom, tage stilling til, om udlændingen kan udsendes, uden at den pågældende risikerer forfølgelse, jf. udlændingelovens § 31, medmindre udlændingen samtykker i udsendelsen. Finder Udlændingestyrelsen, at udlændingen kan udsendes, anses afgørelsen automatisk for påklaget til Flygtningenævnet, og klagen har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Finder Udlændingestyrelsen eller Flygtninge­nævnet, at udlændingen ikke kan udsendes, skal det samtidig besluttes, om udlændingen på ny kan gives asyl. Bestemmelsen i udlændingelovens § 49 a blev indsat i 1998 i overensstemmelse med Udvisningsudvalgets forslag i betænkning nr. 1326/1997. Før 1998 blev den asylretlige vurdering foretaget af domstolene i forbindelse med den egentlige afgørelse om udvisning.

Efter udlændingelovens § 50 kan enhver udlænding, der er udvist ved dom på grund af strafbart forhold, og som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i den pågældendes forhold, jf. udlæn-

dingelovens § 26, begære, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om udvisningens ophævelse for retten. Begæring om fornyet prøvelse kan fremsættes tidligst seks måneder og skal fremsættes senest to måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. Udvisning vil normalt kunne forventes iværksat på tidspunktet for prøvelosladdelse. Udlændingen har alene én prøvelsesmulighed efter § 50. Hvis en afgørelse om udvisning ophæves, indebærer dette, at udlændingen generhverver sit oprindelige opholdsgrundlag.

Efter udlændingelovens § 50 a skal retten i forbindelse med udskrivelse af en udvist udlænding med en foranstaltningsdom efter straffelovens §§ 68-70 foretage en prøvelse af, om udvisningen skal ophæves, fordi udlændingens helbredsmæssige tilstand taler afgørende imod, at udsendelse finder sted.

Afgørelse om udvisning af hensyn til statens sikkerhed, som følge af visse ordensmæssige hensyn og på grund af ulovligt ophold træffes af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens §§ 25 og 25 b. Det samme gælder udvisning efter udlændingelovens § 25 a om udlændinge, der har opholdt sig her i landet i mindre end 6 måneder.

2.2. Indrejseforbud og indberetning til Schengeninformationssystemet

En beslutning om udvisning betyder, at udlændingens hidtidige opholdsgrundlag bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig her i landet i en nærmere fastsat periode (indrejseforbud), jf. udlændingelovens § 32, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 32, stk. 2, meddeles indrejseforbuddet ved udvisning ved dom på grund af strafbart forhold, jf. udlændingelovens §§ 22-24, for 3 år ved frihedsstraf af ikke over 3 måneder (nr. 1), for 5 år ved frihedsstraf af mere end 3 måneder, men ikke over 1 år (nr. 2), for 10 år ved fængselsstraf af mere end 1 år, men ikke over 2 år (nr. 3) og for bestandig ved fængselsstraf af mere end 2 år (nr. 4). Indrejseforbud ved udvisning efter de særlige udvisningsregler i udlændingelovens §§ 22, stk. 4-7, meddeles dog for mindst 5 år, jf. udlændingelovens § 32, stk. 3.

Med fængselsstraf sidestilles anden strafferetlig retsfølge, som indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, f.eks. dom til forvaring, dom til anbringelse på hospital for sindslidende og ungdoms­sanktion.

Længden af indrejseforbuddet er således fastlagt ved lov.

Indrejseforbuddet regnes fra den 1. i den førstkomende måned efter udrejsen eller udsendelsen, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1.